

vezilo

GLASILO DELOVNIH LJUDI DO BETI, KOMET

Leto XXII Številka 4
Metlika, 12. maja 1986

Na proslavi v počastitev dneva Osvobodilne fronte in 1. maja, ki je bila v soboto, 26. aprila, v kulturnem domu Edvarda Kardelja v Metliki, so podelili letošnja priznanja OF, državna odlikovanja in srebrne znake sindikata.

Eno od petih letošnjih priznanj OF je dobila Srednja šola tekstilne usmeritve Beti Metlika. To visoko priznanje je šola dobila na predlog Občinske konference Zveze socialistične mladine Slovenije Metlika, v obrazložitvi pa piše: »Srednja šola tekstilne usmeritve Beti Metlika praznuje letos 20-letnico delovanja. V teh letih je izšolala številne kadre za potrebe Beti, Kometa, Laboda in Novoteksa. Brez tega izobraževanja si skoraj ne moremo zamisliti kvalitetnega razvoja in napredka tekstilne industrije v Me-

tliki, saj so prav dekleta in fantje, ki so si pridobili znanje v tej šoli, že vrsto let nosilci proizvodnje. Poleg rednega učnega programa posveča šola veliko pozornosti tudi izvenšolskim dejavnostim, zlasti na kulturnem področju. Prav tako šola z izdelki iz svoje delavnice za praktični pouk pomaga številnim društvom in humanitarnim organizacijam v občini in v širšem okolju.« Poleg Betine šole so priznanje OF dobili še: Tone Žunič, Stane Križ, Džordže Radovič in Dom počitka Metlika.

Na slovesnosti so podelili tudi odlikovanja Predsedstva SFRJ. Red dela s srebrnim vencem je prejela Ana Vipavec, zaposlena v Kometu. Pobudo predloga za dodelitev tega visokega odlikovanja je posredovala osnovna organizacija Zveze sindikatov Komet. V obrazložitvi pa piše: »Ana Vipavec je že 25 let zaposlena v Kometu. V prvih letih je delala kot šivilja, zaradi kvalitetnega dela in tovariškega odnosa do sodelavcev pa je bila kasneje razporejena na delo v medfazno kontrolo kakovosti izdelkov. Kot

strojna šivilja je dosegala izredne delovne rezultate in redno precej presegala normo. Danes svoje znanje in izkušnje tovariško prenaša na mlajše delavke, kar se pozna pri delovnih rezultatih teh mlajših in na novo zaposlenih delavk. Prav zaradi delovnih in življenjskih vrlin so Vipavčevi delavci večkrat izkazali svoje zaupanje in jo izvolili v samoupravne organe delovne organizacije.«

Medaljo zaslug za narod je prejel Martin Vukšinič. Pobudo predloga za to odlikovanje je dala OO Zveze sindikatov Komet, v obrazložitvi pa piše: »Martin Vukšinič je že 22 let zaposlen v Kometu. Vrsto let je opravljal zahtevna dela v krojilnici, kjer delovni proces zahteva zelo natančnega delavca, da je osnovni material najbolj smotrno izkoriščen. Martin Vukšinič ima zelo korekten odnos do dela in sodelavcev, kot dober delavec pa stalno presega normo za 30 do 40 odstotkov. Večkrat je bil izvoljen v samoupravne organe Kometa, kjer se je vselej zavzemal za krepitev materialnega položaja delovnega človeka in pravilno ekonomsko

politiko delovne organizacije. Močno se je angažiral v družbenem in političnem delu v krajevni skupnosti, zlasti pa je pomembno njegovo delo pri krepitvi skupščinskega sistema, saj je kot delegat krajevne skupnosti v zboru krajevnih skupnosti vedno zastopal mnenje svoje delegatske baze.«

Medaljo dela je prejela Marica Šoštar. Pobudo predloga za to odlikovanje je dala OO Zveze sindikatov Komet, v obrazložitvi pa piše: »Marica Šoštar je zaposlena v Kometu kot šivilja lahke konfekcije in dosega zelo dobre rezultate, saj do 40 odstotkov presega normo. Zaradi dobrega dela in tovariškega odnosa do sodelavk je bila večkrat izvoljena v samoupravne organe delovne organizacije. Tvorno deluje v OO ZSMS in je tudi članica predsedstva te organizacije v Kometu. S svojim delom v mladinski organizaciji, zlasti na kulturnem in športnem področju, na najboljši način deluje pri krepitvi bratstva in enotnosti med vsemi zaposlenimi, saj je v Kometu tudi 125 delavk iz sosednje republike Hrvaške.«

Za Srednjo šolo tekstilne usmeritve Beti Metlika je občinsko priznanje Osvobodilne fronte sprejel predsednik sveta šole Zvone Kambič.

Po 25 letih plodnega in uspešnega dela v Kometu je Ana Vipavec iz rok novega župana Staneta Bajuka prejela visoko državno odlikovanje.

Martina Vukšiniča iz Kometa je Predsedstvo SFRJ odlikovalo z medaljo zaslug za narod.

Marica Šoštar iz Kometa, ki se odlikuje tako pri proizvodnem delu kot pri delu v mladinski organizaciji, je prejela medaljo dela.

Nič kaj prazničen praznik dela

Praznik dela so in bodo ljudje različno praznovali: nekateri delavno, drugi bolj praznično. Tudi danes je tako, predvsem pa je ljudem prav, da je to praznik v delovni organizaciji, da lahko potem bolje poprimejo za delo doma. In ker so bili letos prosti kar štirje dnevi, je našim delavcem še kako prišlo prav, da so postorili doma večja dela. Posebno tam, kjer imajo kmetije — saj jim muhasto aprilsko vreme tega ni dovoljevalo. Vsi izmed anketiranih so odgovorili, da za njih ni bilo praznikov, počitka, gotovo pa je bilo tako z vsemi našimi delavci. Pa prisluhnimo nekaterim izmed njih:

ANĐELKA GRŠIČ, evidentičarka v skladišču gotovega pletiva v Beti: »Sedaj so takšni časi, da bi morali praznovati 1. maj bolj delavno in manj praznično. Kar prav so mi prišli štirje prosti dnevi, ker bomo belili stanovanje. Sicer pa se mi zdi, da je prav, da sta dva praznična dneva, da se tisti, ki med letom zares delajo, spočijejo, tisti, ki ne delajo, pa tako in tako počivajo vedno.«

NIKOLA KRZNARIČ, delavec pri pomožnih strojih v barvarni: »To je že dolga leta praznik, pa naj tako tudi ostane, torej s proslavo ali drugačno slovesnostjo. Tudi sam

sem praznoval prav 1. maja. Druge dni sem delal na kmetiji, ki jo imam doma v Zaloki na Hrvaškem.«

MARIJA SUDAC, pregledovalka surovega pletiva v tozdu Metraža: »Tako kot vsako leto sem tudi letos delavno praznovala 1. maj.

OBRAT V KRSTINJU — Predvidoma v juliju letos bo v obratu Konfekcija Krstinja začelo delati prvih 60 od skupno 130 delavcev, kolikor jih bo dobilo delo v tem obratu do konca leta. Priučevanje novih delavk se bo začelo te dni, kakor vidimo, je proizvodna hala tudi že nared, tako da ni ovir, da z delom ne bi začeli pravočasno. (Foto: B. Matkovič)

Čakalo me je delo v vinogradu, vreme pa je bilo prekrasno. Navajena sem že, da praznike izkoristimo za delo, nikoli nismo, tako kot nekateri, hodili na izlete. Danes si tega ne bi mogli privoščiti že zaradi tega, ker je predrago.«

STONE HUSIČ, vratar v Beti: »Prav je, da ljudje praznujejo 1. maj, vendar jaz nisem imel praznikov, ker sem pač vratar. Prav na praznik sem imel službo. Tudi pretekla leta sem delal ali dopoldne ali popoldne ali ponoči. Tako je tudi na novoletni dan in vse ostale praznike v letu. Seveda pa ljudem privoščim praznik, saj se nadelajo vse ostale dni v letu.«

MARTIN FIR, poklicni gasilec v Beti: »Ker je bilo lepo vreme, sem delal na njivah, saj mi je zaradi muhastega aprilskega vremena ostalo še veliko dela. Vendar pa sem bil vedno v pripravljenosti, če bi bilo v tovarni kaj narobe. Tudi sicer pridem, če so daljši prazniki,

vedno pogledat v Beti. Pravih praznikov torej nisem imel.«

DRAGICA MUŽE, šivilja v Kometu: »Nisem praznovala, ampak delala na kmetiji. Vreme je bilo lepo. Štirje prosti dnevi so kot nalašč za večja opravila, vendar pa ne bi imela

nič proti, če bi morali na sam praznik dela delati v tovarni. Samo da delamo in služimo!«

JOŽE ŠIMEC, mehanik v Kometu: »Da bi razkošno praznovali praznik dela — to ne gre. Sicer pa mislim, da ga vsak izkoristi po svoje in takrat dela še bolj kot kateri drugi delovni dan. Včasih smo imeli fantje za 1. maj piknik, sedaj pa smo na to že pozabili, a tudi časa in denarja ni veliko. Tako kot številni drugi polkmetje

sem tudi jaz poprijel za delo na kmetiji.«

M. B.

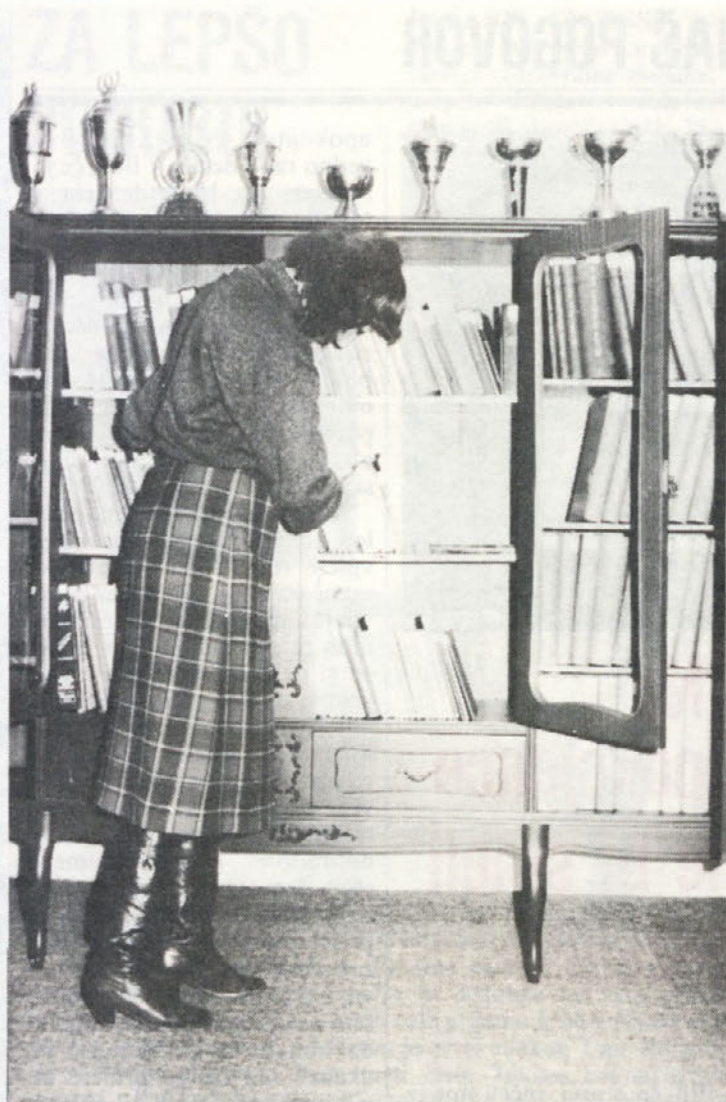
Prvi predsednik delavskega sveta

Kot ste gotovo že opazili, smo zato, ker naša delovna organizacija letos praznuje 30-letnico obstoja, obiskali že nekaj delavcev, ki so zaposleni pri nas skoraj od prvih dni. Med njimi je tudi Jože Simonič, ki je prišel v Beti maja 1958.

»Najprej sem delal v čevljarški delavnici, potem sem se odločil za samostojno čevljarstvo obrt, vendar sem po dveh letih mojega obrtništva zvedel, da je v Beti prosto mesto skladiščnika v skladišču gotovega pletiva, ki je bilo ne nazadnje tudi bolj ugodno kot moje dotakratno delo. Tako sem prišel v Beti, kjer sem po 28 letih še vedno v skladišču gotovega pletiva. Seveda pa se je medtem marsikaj spremenilo,« pravi Simonič.

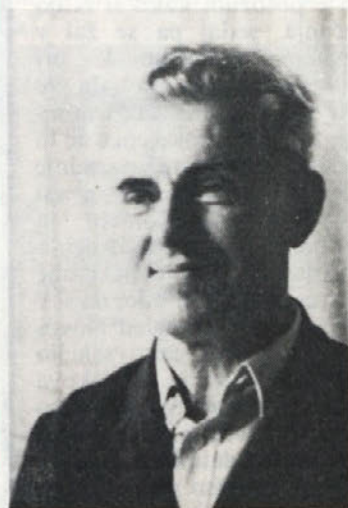
Beti je imela takrat, ko se je zaposlil Jože, skladišče pri Caru, tam, kjer je danes slaščičarna. V službo je hodil po trikrat na dan: od 6. do 9. ure, od 13. do 15. in od 20. do 22. ure. »Zjutraj sem odklenil pletilnico, dal delavkam, ki so pletle še s stroji na ročni pogon, škatlo z materialom. Ob 14. uri sem od njih prevzel izdelke in material ter prav tako kot zjutraj tudi delavkam v popoldanski izmeni razdelil škatle. Zvečer sem pletenine in volno, ki je ostala, znova pobral ter zaklenil delavnico. In tako iz dneva v dan, tudi ob sobotah. Pa mi ni bilo težko, čeprav sem zgubil ves dan. Srečen sem bil, da sem imel zaposlitev, saj druge skoraj nisem imel možnosti za delo,« niza Simonič.

Jože je bil prvi predsednik delavskega sveta v Beti. »Spominjam se, kako smo kupovali barake, v katerih je imela vojska hleva, in ki so bile na mestu, kjer danes stoji naša tovarna. Z vojsko smo se pogajali za ceno, na pogovore o nakupu smo šli celo v Beograd. Ko pa smo barake kupili, je bila seveda potrebna obnova. Zaposleno smo sicer imeli zidarsko ekipo, delavci pa smo jim pomagali, udarniško seveda,« se spominja.

PRIDOBITEV — KNJIŽNICA — Dolgo časa smo jadikovali, da v Beti nimamo primerne prostora za knjižnico. Zdaj bomo morali utihniti, kajti knjižnica je urejena. V njej je strokovna literatura s področja tekstila, več tisoč knjig pa je tudi z literarnega področja. »Usluge« knjižnice bodo lahko uporabljali vsi zaposleni. Po knjigah pa bodo gotovo segali z veseljem tudi učenci Srednje šole tekstilne usmeritve. Še to: knjižnica je v nekdanji kolekcijski sobi. Odprta bo po razporedu, ki bo objavljen v Novicah. (Foto: B. Matkovič)

Jože prizna, da je velika razlika med tistimi prvimi začetki in današnjim časom. »Takrat smo bolj delali, bolj pazili na material. Starejše delavke vedo

JOŽE SIMONČIČ

še vedno povedati, kako sem bil strog, kako se ni nikoli smela zgubiti niti najmanjša nitka volne. Natančen sem še vedno. Če je človeku tako prirojeno, ne more iz svoje kože. Pa plače, ki jim sedaj ni kaj reči, smo imeli včasih v Beti najslabše.

To, kar imamo sedaj, smo si priborili tudi z nizkimi osebnimi dohodki. Nihče nam ni zgradil tovarne, postavili smo si jo sami. Če bi povsod tako delali, se tako borili za tovarno, ne bi bilo gospodarskih težav, nihče ne bi bil nerazvit,« je odločen Simonič, ki bo najpозnejše čez 3 leta, ko bo dopolnil 40 let delovne dobe, odšel v pokoj. A mu ni preveč hudo, da bo po tolikih letih zapustil svoj kolektiv. Ve, da mu v pokoju ne bo dolg čas, saj ima zidanico in vinograd, ki mu bo dajal obilo dela in zadovoljstva.

B. M.

Dajmo, oglasimo se!

Vezilo izhaja letos še kar redno. Za to ima največ zaslug uredniški odbor, ki se pridno sestaja, tuhta, o čem bi pisali in sploh. Vedno znova pa ugotavljamo, da ni prispevkov od vas, dragi bralci.

Če posluša človek posameznike ob šanku ali kje drugje, imajo veliko povedati. O marsičem v Beti: o tem, kako se ponekod slabo dela, o tatvinah, o popivanju med delovnim časom, o prepirih in pretepih, o tem, kako bi bilo treba gospodariti, kako deliti družbena stanovanja in podobno. Niti najmanjšega prispevka za Vezilo pa ne napiše nihče, če ga za to posebej ne prosimo.

Gotovo si mislimo: kaj se bom vtikal, ko bom pa dobil po grbi. In lepo molčimo. Hočem reči: zadeve gredo dalje svojo pot, namesto da bi jih pretrgali, jim spremenili smer. Dragi moji, Vezilo je glasilo delovnih ljudi Beti in Kometa. To ni papir, namenjen uredniškemu odboru, strani Vezila so odprte za vse, ki imajo kaj pametnega povedati, predlagati, svetovati. Kakršen koli strah pri tem je odveč. Sesti je treba za mizo, vzeti predse papir in napisati, kje vas čevelj žuli. Le tako bo dobilo Vezilo pravo, delavsko podobo.

Sicer bomo še naprej ugotavljali, da ne odseva življenja v obeh delovnih kolektivih, da je premalo kritično, da je marsikateri članek privlečen za lase, da... Vse to je res, toda brez vašega sodelovanja, dragi sodelavci, bo tako še naprej. Verjemite.

Večkrat je slišati, da v Vezilu na kakšno stvar pozabimo. Gotovo. Ne bi pa se to zgodilo, če bi nas opozorili, če bi sami napisali o rečeh, za katere menite, da bi morale biti obelodanjene. Ni nujno, da ste pisatelj, pesnik, napišite enostavno, preprosto, tako kot čutite, tako kot mislite. Če bo manjkala kje kakšna vejica, jo bomo že pritaknili, brez skrbi.

Naš naslov je: Vezilo, Beti, 68330 Metlika.

T. G.

Gasilci, zelo dobro

Industrijsko gasilsko društvo v Kometu, ki ga sestavlja dve ženski in ena moška desetina, je v preteklem letu delovalo uspešno. Takšna je bila tudi ocena na letnem občnem zboru, ki ga je imelo društvo zadnji dan februarja in na katerem sta o delu poročala predsednik Marjan Pavlovič in poveljnik Jože Šimec.

Osnovno delo društva je, kot je bilo poudarjeno, usmerjeno v protipožarno preventivo, vzgojo desetini in vseh zaposlenih ter v skrb za tehnično, praktično in teoretično usposobljenost. Tako so redno, vsake tri, oziroma šest mesecev, pregledali hidrante, gasilne aparate in javljalce požarov. Motorno brizgalno so ogrevali enkrat tedensko, gasilno vozilo pa po potrebi.

Praktično so se desetine usposabljevale z vajami in svoje znanje preverjale na raznih tekmovanjih, kjer si je Kometova tekmovalna desetina dvakrat priborila prvo mesto. Prvič na občinskem tekmovanju, organiziranem v počastitev štiridesetletnice osvoboditve, dneva gasilcev in tridesetletnice Občinske gasilske zveze in drugič na četrtem občinskem tekmovanju gasilnih enot civilne zaščite. V mesecu VPP se je ena desetina udeležila skupne zaključne vaje pri delovni organizaciji BETI.

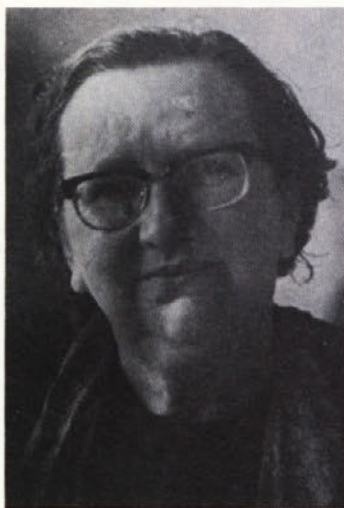
Kometove gasilke in gasilci so se spoprijeli tudi s pravim požarom, ko so sodelovali pri gašenju požara na gospodarskem poslopju v Rosalnicah.

Deset članic društva pa se je udeležilo tečaja, ki ga je pod naslovom »GASILEC« organiziralo industrijsko gasilsko društvo BETI. Štiri članice so od 21. januarja, do 23. marca, obiskovale tečaj za nižjega gasilnega častnika.

Svoja prizadevanja društvo uresničuje ob polnem prizadevanju in podpori vodstva delovne organizacije in samoupravnih organov. Če k temu prištejemo še veliko aktivnost in ljubiteljsko zagnanost članov društva, lahko pričakujemo, da bo društvo še naprej uspešno delalo. Če bi delo društva ocenili s šolskimi ocenami, bi morali zapisati: zelo dobro.

K. M.

NAŠ POGOVOR

»Na upokoјence ne bi smeli pozabiti«

»Bili smo prvi, začeli smo iz nič, prav tako kot dva, ki se poročita, a nič nimata,« se spominja dni leta 1956, ko se je Beti iz Črnomlja preselila v Metliko (pravzaprav se je šele takrat poimenovala Beti), Anica Bevk. »Kot kvalificirana šivilja sem začela delati v konfekciji, ki je imela takrat prostore v Carovi hiši pri avtobusni postaji. Bilo nas je 5 delavk. Imele smo 3 stroje, 2 polomljena stola, namesto mize pa kar desko, ki smo jo položile na zaboj. Toda tem težje nam je bilo, bolj smo se razumele, bolj smo se imele rade. Ko sem odhajala iz službe, sem si želela, da bi čim prej prišel naslednji dan, da bi šla spet delat,« z radostjo pripoveduje Bevkova.

»Če bi bila še enkrat mlada, bi se želela znova zaposliti v Beti in začeti tako, kot smo začeli pred tremi desetletji. Bili smo kot ena družina, nikoli ni nihče nič zameril, če je bilo kaj narobe. Ko pa je kolektiv rasel in se med seboj nismo več vsi poznali, je tudi čar, ki ga je dajala Beti prav tista majhnost, skromnost, izginil,« pove Anica, ki je najprej šivala jope, potem ženske spodnje hlačke, ko pa so šle te že bolje v prodajo, je bila premeščena v kontrolo, kjer je ostala do

upokoјitve. Prizna, da bi še vedno rada delala v Beti, če jo bolezen bo 15 letih dela v tovarni ne bi prisilila v pokoj. Poldrugo desetletje, ki ga je morala prestati, ko je kontrolirala izdelke, je namreč na njenem zdravju pustilo neizbrisne posledice: danes je tako bolna, da brez spremstva ne more od doma. Vendar pa se potruđi, da še vedno kaj splete ali sešije in opravi gospodinjska dela.

Med lepe spomine na prva leta tovarne Beti pa Bevkova vplete tudi trpka spoznanja, razočaranja, ki jih danes doživljajo upokoјenci. Z nasmehom pripoveduje o tem, kako so si delavke same pripravile gostijo ob 8. marcu s pečenimi kurami in podobnimi dobrotami. Pa kako je bila brezstola, ki ga med delom sicer ni potrebovala, pri malici, ki so sijo nosile takrat še od doma, pa bi bil kar dobrodošel. »Ker nisem imela stola, sem se torej vsedla kar na tla in jedla. Ravno takrat pa je prišel direktor Vujčič in me začudeno vprašal: »Ja Bevkova, kaj pa je z vami?« Povedala sem mu, da mi ni slabo, ampak da nimam stola. Vratarju je ukazal, naj mi ga prinese in potem nisem imela nikoli več tovrstnih težav.« Toda nasmeh ji kaj hitro zgine z obraza in v oči se prikrađejo solze, ko začne pripovedovati, kako je Betinim upokoјencem danes.

»V tovarni se premalokrat spomnijo na upokoјence. Saj ne govorim zase, smilijo se mi tisti, ki so sami. Ko bi jih vsaj kdaj obiskali ali pa nas povabili, da bi se vsaj ob kakšnih praznikih dobili skupaj. Saj ne gre, da bi na račun delovne organizacije imeli pojedino, ampak da bi se srečali in obujali spomine, ki jih ni malo.

Že mnogo upokoјencev se mi je potožilo, kako si želijo srečanja, sedaj pa se žal v glavnem srečujemo le pri zdravniku. Saj je prav, da gre Beti sedaj dobro, tako mora biti, toda na upokoјence ne bi smeli pozabiti, ne nazadnje tudi zato, ker bodo enkrat vsi upokoјeni. V Kometu in Novoteksu znajo vse drugače poskrbeti za svoje nekdanje delavce in prav bi bilo, da si v Beti vzamejo za zgled Novoteks, ki ima celo sekcijo upokoјencev,« je Bevkova nanizala nekaj trpkih spoznanj, do katerih je prišla skupaj s svojimi nekdanjimi sodelavci, ki jih je bolezen priklenila na dom.

M. B.

Alenki ne zmanjka navdihov

Srce mi prekipeva, v mladosti mojega spomina, težki dnevi.

Le lučka v srcu medlo sveti, odsev mladostnih sanj. Starosti svoje, čakam dan.

To pesem z naslovom Utrinek je Alenka Mežnaršičeva izbrala izmed okrog stotih, kolikor jih ima ohranjenih. Bralci Vezila Mežnaršičevo po njenih pesmih že dobro poznamo, saj jih že dve leti objavlja na zadnji strani časopisa, mnogi pa so bili, ko so prvič prebrali njene pesmi, presenečeni, saj niso vedeli, da piše, čeprav je njihova sodelavka. Prizna, da sama ni mogla presoditi ali je tisto, kar napiše dobro ali ne, zato je liste s pesmimi raje spravljala v predal. Bila je pač zadovoljna s tem, da se lahko izpove papirju. Šele mož, ki jo je tudi sicer marsikdaj spodbujal k pisanju, jo je prepričal, da je pesmi predstavila tudi javnosti.

»Pesmi sem začela pisati že v osnovni šoli, a tiste seveda niso več ohranjene. Tudi številne druge, ki so nastale pozneje, so se pogubile. Šele mož me je opozoril, naj s pesmimi, ki jih napišem, vendar ne ravnam tako mačehovsko in naj jih spravljam,« pove Alenka. Teh pesmi pa se je nabral že kar zajeten kupček, kajti Mežnaršičeva veliko piše. Navdihov, pravi, ima veliko. Marsikdaj je dovolj le beseda, ki jo sliši, oseba, ki jo sreča, droben dogodek in že izpod njenega

peresa nastane pesem. Marsikdaj doma stopi tudi od štedilnika, da zapiše verze, ki so se ji ravno takrat utrnili, a tudi v Kometu, kjer je zaposlena, izkoristi vsak prosti trenutek za pesnikovanje. »Nekateri pravijo, da lahko pišejo le, ko so pijani, jaz pa se sploh ne morem napiti. Verjetno pa je res, da mi poleg nagnjenja pri pesnikovanju veliko pomaga tudi moja vesela narava, čeprav priznam, da vse pesmi niso ravno vesele,« prizna Alenka. Res pa je, da tudi iz mnogih žalostnih veje kanček optimizma, optimizma, ki ga Alenka razdaja vsem, s katerimi živi in dela.

Razen v Vezilu Mežnaršičeva svojih pesmi ni objavila še nikjer. Želi pa si, da bi skupaj še s kom izdala brošuro. »V Metliki je nekaj pesnikov, ki bi se lahko na ta način povezali. Tako bi bilo tudi branje bolj pestro, kajti prepričana sem, da bi bila zbirka, v kateri bi bile le moje pesmi, preveč suhoparna. Sploh pa nimam takšnih ambicij, da bi izdala zbirko v samozaložbi,« pove ter hkrati pripomni, da bi rada vedela, kaj občutijo drugi, ko preberejo njene pesmi, na kakšen odziv naletijo. »Kritike, ki so mi bile izrečene doslej, so bile le pozitivne, mogoče tudi zato, ker gre negativna kritika ljudem težko z jezika,« je odkrita Alenka.

Sama pa se negativne kritike ne boji in jo tudi rada izreče o sodobni poeziji: »Besede, ki so nametane kar tja v en dan, mi niso všeč. S pesmijo moramo nekaj povedati, pesem mora imeti svoje poslanstvo,« je odločna Alenka, ki je začela zadnje čase pisati tudi prozo, prva dva spisa pa je poslala na razpis Dolenjskega lista za »Vašo zgodbo«.

M. B.

ZA LEPŠO PODOBO!

OČIŠČEVALNA AKCIJA — Pa smo pljunili v roke, zgrabili krampe, krampice, motike, vrečke in podobno ter smo očistili okolico Beti. Nihče se ni pretegnil, celo prijetno je bilo. Smeti se je nabralo za poln traktor, s katerim je drvel naokoli Tone Breznik. Okrog Beti je zdaj lepše, brez smeti, čisto. Takšno, kot naj bi bilo vseskozi, a kaj, ko tako radi svinjamo. Morda pa bo v bodoče boljše?

KAM S PLOČEVINO? — V petek, 25. aprila, je bila čistilna akcija. Počistili smo vse, kar se je dalo, tale kup pločevine v parku pred tovarno pa je bil le prevelik zalogaj. Le kam bi z njim — za na odpadni, za porabo tudi ne, sicer bi ga že porabili. Morda pa kdo vseeno ve, a?

S POLNO PARO — V Beti se zmeraj kaj dela. Te dni mečejo delavci iz zemlje stare robnike, na njihovo mesto bodo prišli novi, višji. Položili bodo tudi novo plast asfalta. Podoba pred Beti bo lepša. (Foto: B. Matkovič)

DEKLETI IZ DSSS — Dekleti na posnetku nista članici vzdrževalne skupine, ampak delata v delovni skupnosti skupnih služb. 25. aprila — med akcijo urejanje okolice Beti — sta okopavali rože, učenke srednje šole tekstilne usmeritve pa so se spravile nad igrišče ob Beti. Za vse je bilo dovolj dela, kar kaže na dejstvo, da se obnašamo do okolice in narave sila mačehovsko. Morda se bo v naši zavesti le kaj spremenilo in bomo končno spoznali, da je lepše živeti v čisti in urejeni okolici kot v grdem, s papirjem in drugimi odpadki posejanem svetu.

IZ KOMETA

ZBOR ZDRUŽENEGA DELA: 1. SLAVICA KOSTELAC predsednica, 2. MARIJA TRAMPUŠ namestnica, 3. ANA ČADONIČ, 4. ANTONIJA GORNIK, 5. VIDA KOČEVAR, 6. MARIJA PAVLIČ, 7. VIDA ŠTEFANIČ, 8. MARIJA ŠTRAVS, 9. MARIJA TRČEK. **SIS ZA ZDRAVSTVO:** 1. ALBINA NEMANIČ, predsednica, 2. ZVONKA NEMANIČ namestnica, 3. STANKA ANCELJ, 4. NADA BUČAN, 5. DANICA PEZDIRC, 6. SABINA PLUT, 7. DRAGICA TEŽAK. **SIS ZA IZOBRAŽEVANJE:** 1. BARBARA CRNIČ, predsednica, 2. NADA ŠANDOR, namestnica, 3. ANGELA JAKLJEVIČ, 4. JOŽICA ŠTEFANIČ, 5. MARTINA ŠVAJGER, 6. DARINKA DIMITRIJEVIČ, 7. MILENA ŽUGELJ. **SIS ZA KULTURO, TELESNO KULTURO, RAZISKOVANJE:** 1. CVETKA GRČMAN, predsednica, 2. MARICA VLADIČ, namestnica, 3. BETKA GAŠPERIČ, 4. JOŽICA JAMŠEK, 5. STEVO KOLENAČ, 6. MARJANA MATJAŠIČ, 7. FRANC REŽEK, 8. ZDENKA RIBARIČ, 9. NADA STOJNIČ. **SIS ZA OTROŠKO VARSTVO, SOCIALNO SKRBSTVO, SOCIALNO VARSTVO, ZAPOSLOVANJE IN INVAL.-POKOJN. ZAVAROVANJE:** 1. MILKA BENKOVIČ, predsednica, 2. MARTINA GORNIK, namestnica, 3. MILICA FIR, 4. ANTONIJA KRAŠEVEC, 5. ANA MILOJKOVIČ, 6. JOŽE ŠIMEC, 7. JOŽICA VIDIC, 8. SLAVICA VIDIČIČ, 9. DRAGICA VUKŠINIČ.

Volitve v samoupravne organe smo imeleli 18. aprila 1986, izvoljeni pa so bili naslednji kandidati:

DELAVSKI SVET: 1. Marija Ambrožič, 2. Tatjana Badovinac, 3. Jožica Cajnar, 4. Marija Grahek, 5. Avgust Guštin, 6. Katica Markovič, 7. Vida Plut, 8. Dragica Rajakovič, 9. Jožica Štefanič, 10. Dragica Šterk, 11. Janez Uhan, 12. Pavla Urh, 13. Stanka Vrviščar, 14. Ivanka Žagar, 15. Ivanka Žlogar. **SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA:** 1. Majda Berkopec, 2. Barica Crnič, 3. Barbara Hrastov, 4. Stanka Klemenič, 5. Milka Krajačič, 6. Terezija Mišmaš, 7. Barbara Priselač. **DISCIPLINSKA KOMISIJA:** 1. Mira Breznik, 2. Rozalija Kramarič, 3. Zorica Nemanič, 4. Nada Pečarič, 5. Sonja Zorc.

10. KONGRES ZKS

Vtisi z 10. kongresa ZKS

Priprave na letošnji 10. kongres ZKS je v metliški občini predstavljala redna in konkretna aktivnost ZK v preteklem obdobju, predvsem ob 6. in 7. seji CK ZKS, ob 13. seji CK ZK, ob obravnavi kritične analize političnega sistema, pa ob programskih in volilnih sejah OO ZK in OK ZKS. Zato neposredne priprave na kongres niso imele posebnega poudarka v organizirani aktivnosti OO ZK in OB O ZK, temveč smo delegati pripravili razprave na osnovi znanih stališč naštetih aktivnosti. Izbor tem, vsebinske osnove in zadolžitve za posamezna področja, smo uskladili na MS ZKS Dolenjske.

Sodelovali smo z dvema razpravama, v komisiji za naloge v materialnem, znanstveno-tehnološkem in kulturnem razvoju s temo »Mesto in vloga trgovine v repro-verigi« ter v komisiji za naloge komunistov pri idejno-teoretskem, organizacijskem in akcijskem usposabljanju in razvoju ZK s temo »Uresničevanje vloge in odgovornosti v ZK.«

Nosilci tem s problematiko obstoja in razvoja materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti, sta bili novomeška in črnomaljska delegacija. Tako usklajen nastop delegatov dolenjske regije je po mojem prepričanju pomemben za boljše in lažje delo kongresa. Če bi tudi druge regije izbrale tak pristop v predkongresnih pripravah, gotovo ne bi morali sedeti v dvoranah do poznih večernih ur, krajšati diskusij, opozarjati razpravljalce na iztek dovoljenega časa, med dobrimi, realno-kritičnimi in ustvarjalnimi razpravami poslušati tudi delegate iz iste regije ali celo občine z enakimi, razdrobljenimi temami, od katerih nekatere sodijo na posamezne zbornice občinskih in samoupravnih interesnih skupčin.

O poteku in vsebini kongresa smo lahko veliko brali v

predlogih kongresnih dokumentov, dnevnem časopisu in posebnih izdajah Komunističnega, poslušali in videli na radiu in TV. Značilno je, da so bili vsi naštetih dokumenti in poročila izdelani v zelo lepem, enostavnem jeziku, razumljivem vsakemu občanu, delavcu, komunistu. Zato predvidevam, da smo z večjim zanimanjem in zadovoljstvom čitali in poslušali.

Obveznosti se z zaključkom kongresa niso končale, kajti temeljito sporočilo kongresa je, da komunisti hočemo in smo pripravljene najti boljše rešitve, s katerimi bomo odpravili gospodarsko in družbeno krizo.

Ideje pa imajo moč takrat, ko jih ljudje sprejmejo za svoje in ko zmorejo na njihovi podlagi spreminjati neugodne okoliščine in razmere svojega življenja.

Organiziranost in metode delovanja ZK so znane. Odgovorni za izvajanje politike ZK so organizacije in organi ZK s svojimi vodstvi na čelu. Delegati kongresa imamo in čutimo posebno odgovornost boriti se osebno v organizirani aktivnosti za uresničevanje dogovorjenih sklepov.

Marija Vukmanič

Kongresni referat o vlogi in odgovornosti ZK

Poročilo CK ZKS o delovanju ZKS med 9. in 10. kongresom, uvodni referatov, predsednika in ostalih kongresnih dokumenti, so vestransko in z veliko mero objektivnosti ugotovili, da subjektivne sile z vodilno ZK niso dosledno uresničevale svoje vloge. Zato se je stopnjevala kriza gospodarskih, družbenih in političnih razmer.

Ob uspehih in slabostih, ki jih danes ponovno izpostavljamo in zastavljamo usme-

ritve za naše nadaljnje delo, je po mojem prepričanju največja vrednota naše predhodne aktivnosti, da smo potrdili temeljno opredelitev — sistem socialističnega samoupravljanja in najbolj zaskrbljujoča ugotovitev, nasprotje med besednim zavzemanjem za politični sistem socialističnega samoupravljanja in med organizirano dejavnostjo za njegovo uresničitev.

Ta nasprotja so povzročali ali omogočali tudi člani in organi ZK, kljub enotnemu programu in statutu ZKJ, kljub številnim aktivnostim, v katerih smo se sklicevali na svoje (pritijske) dokumente, na tržne in ekonomske zakonitosti, ustavo, ZZD, program dolgoročne ekonomske stabilizacije, itd. Ta nasprotja, ki smo jih uspeli izvajati pri svojem delu, celo vgraditi v sistemske zakone in samoupravne akte, so vplivala na poslabšanje položaja občanov, delavcev, mladih, gospodarskih subjektov in celotne družbe, na zožan prostor samoupravljanja, na zmanjšan ugled ZK, kajti v vodenju in izvajanju teh je sodelovalo veliko komunistov.

Stopnja odgovornosti komunistov in vseh subjektov v političnem sistemu pa mora biti skladna s stopnjo zahtevnosti odločitev in vpliva na dogajanja v naši družbi.

Zato komunisti, občani, delavci in mladi zahtevamo zaostreno odgovornost, opredeljevanje ponašanja vseh subjektov v sistemu, izvršitev potrebnih ukrepov in sankcij, v ZK še posebno diferenciacijo do tistih, ki niso primerni ali sposobni izvajati ali voditi naših dejavnosti in razvoja.

Soglašam z ugotovitvami, da OO delujejo zaprto, s parcialnimi interesi, neorganizirano, pod vplivom poslovnih delavcev in izvršilnih organov, z načelnimi stališči, brez zadostne kontrole nad izvajanjem stališč. Ob tem pa poudarjam ugotovitev, da se je v veliko OO ZK, oz. njihovih temeljnih sredin, vključujoč vse subjektivne sile v teh sredinah, vodila bitka za ustvarjanje pogojev in dejansko doseganje rezultatov dela. Pogoji za doseganje rezultatov pa obsegajo: odnose do in med ljudmi, izvajanje delovne in tehnološke discipline, sistem nagrajevanja po delu in rezultatih dela, kadrovska politika, samoupravno organiziranost, opremljenost in usposobljenost za delo, dohodkovno povezovanje, planiranje, izvoz, itd.

Priznamo, da te aktivnosti niso vodili le zaradi zavesti delavcev, oz. komunistov, tem-

več nas je k temu prisilila nujna, zagotoviti si lastni obstoj in razvoj, zlasti v tistih gospodarskih panogah, ki so bile v praksi tretirane kot nepriviligiran gospodarski ali družbeni subjekt, med te sodi tudi tekstilna industrija, iz katere izhajam.

OO ZK v takih temeljnih sredinah so se morale opredeliti za opiranje na lastne sile že pred 13. sejo CK ZKJ, ob tej seji so svojo aktivnost in ukrepe še dogradile in zaostri- le.

OO ZK v OZD z več TOZD in v KS smo se tudi akcijsko povezovali. Priznamo, da smo premalo koristili te oblike delovanja, obenem pa ugotavljamo, da smo organizirane aktivnosti vsebinsko dobro zastavili, izdelali konkretna stališča z nosilci in roki in nato tudi v praksi izvajali in spremljali izvajanje. Pretežno smo se posluževali zbora komunistov, ker nam večinska udeležba na zboru in predhodna obravnava gradiva na OO omogoča neposredno usklajevanje in sprejem obvezujočih stališč za vse OO v OZD. Prakticirali pa smo tudi problemske konference delnega števila OO v OZD, npr. dveh ali treh, ki so obravnavale medsebojne odnose, delegatsko sestavljene problemske konference in IPU OO ZK v skupinah po več OO.

Na zborih in delegatskih konferencah smo obravnavali: samoupravno organiziranost TOZD oz. OZD, nagrajevanje po delu in rezultatih dela, planiranje, sprejem in izvajanje gospodarskega načrta, katerega sestavni del so bili pogoji in cilji gospodarjenja, vključno alternativne variante ukrepov v primeru zaostrovanja zunanjih pogojev gospodarjenja itd. Zbori komunistov v KS so obravnavali problematiko funkcioniranja krajevne samouprave, DPO in društev v KS in planiranja.

Aktivnost akcijskega povezovanja smo vodili ob pobudah in pomoči P OK, koordinatorja aktivnosti OO, vodilnih komunistov v OZD, delno tudi OO in sekretariatov OO ZK.

Akcijskega povezovanja med TOZD ali OZD v širši reprove-rigi nismo izvajali, kljub temu da je obstajala potreba, kajti nekateri naši sporazumi o združevanju sredstev niso dali dogovorjenih rezultatov.

Za izboljšanje akcijskega povezovanja smo v OZD z več TOZD v fazi ustanavljanja stalnih akcijskih konferenc.

3. Na osnovi izkušenj in rezultatov v KS, predvsem pa

(Nadaljevanje na 13. strani)

POVSOD SO ZRAVEN: Metliški mešani pevski zbor Beti, vodi ga prizadevna in nadarjena Ani Jankovič-Šober, je zraven na večini kulturnih prireditvah v Metliki. Nismo pozabili: lani je pel na dnevu Beti na Vinomeru, letos pa bo med drugim žgoel tudi na Vinski

vigredi, in sicer v grajski kleti. Zbor zapoje včasih tudi s tamburaškim društvom Ivan Navratil. Tam pa je glavni duhovni vodja Stanko Križ. Zaenkrat se še ni poročil.

(Foto: B. Matkovič)

Pesem, ta naša prijateljica

Leto je mimo. V tem zapisu se bomo zopet ozrli na delo MMePZ BETI v letu 85. V tem poročilu se nisem odločila za ponavljanje že znanih dogodkov, ki se jih je nabralo kar veliko. Zbor je namreč v lanskem decembru praznoval 7 let delovanja, kar je dokaz več, da postaja ljubiteljska kulturna dejavnost nepogrešljiva sestavina našega vsakdanjega dela in življenja.

V času svojega delovanja je imel zbor 87 nastopov, od tega 13 lani.

Nastopali smo:

- za kulturni praznik (8. februar) v hotelu Bela krajina,
- za 8. marec — dan žena,

v domu počitka, Novotekstu in v BETI v Žakanju,

— ob prihodu zvezne štafete v Metliki na Pungartu,

— v počastitev 40. obletnice osvoboditve in dneva OF

v domu Edvarda Kardelja, — tudi tradicionalna VSKA VIGRED ni minila brez zboru na grajskem dvorišču seveda z vinsko obarvano vsebino pesmi,

— na srečanju obkolpskih PZ v Gribljah smo nastopili že sedmič,

— v kulturnem programu smo med drugimi sodelovali ob DNEVU BETI na Vinomeru,

— da bi tudi sami pripomogli k še boljšim odnosom s pobrateno občino Ronchi v Italiji, smo se vključili v kulturno izmenjavo, kjer smo se predstavili s krajšim koncertom (moški pa z novimi oblekami),

— v letu 85 smo slavili 40. obletnico osvoboditve. V ta namen je bilo v Gradcu veliko partizansko srečanje — tudi tu je zbor sodeloval v kulturnem programu,

— v novembru smo praznovali v Metliki 30-letnico občinske gasilske zveze,

— 13. nastop v tem letu je bil posvečen občinskemu prazniku v Metliki.

Ob vseh navedenih aktivnostih smo pridno in redno vadili, in sicer enkrat do dvakrat na teden pod vodstvom Ani Jankovič — Šober, ki se nenehno trudi, da zbor pridobiva na

kvaliteti, s svojim delom in vzgledom pa krepi sproščeno in tovariško vzdušje.

V zbor so se v preteklem letu vključili tudi novi pevci (Helena, Lojze, Ivan, Stevo), katerih smo bili zelo veseli. Tudi oni se počutijo dobro, saj ne zamudijo niti ene vaje.

Nekateri člani so zbor tudi zapustili. Zaradi preobremenjenosti (Malešič, Mira Kemeščič) ali pa so odšli iz kraja (Toni Slanc).

Pogosto slišimo, da življenje ni samo pesem. Srečujemo se tudi s težavami, ki jih spoznamo rešujemo, saj so ljudje, ki so vključeni v zbor, tudi drugače dobri delavci in vsestransko aktivni člani naše družbe.

Naj omenim, da je v zboru najmanj 10 ljudi, ki se na vaje vozijo od 5 do 15 km v eno smer. Nihče od njih se ni povprašal po potnih stroških. Tudi to je dokaz, da se med pevci prijetno počutijo.

Člani zboru se zavedamo, da se moramo marsikdaj odpovedati prostemu času, da bi zadovoljili potrebe po ljubiteljski dejavnosti, žal pa te v Metliki ni na izbiro, zato moramo negovati in kvalitetno krepiti to, kar imamo.

V sodelovanju s kulturno skupnostjo in ZKO bi bilo potrebno v tem prostoru še kaj razvijati (dramske sekcije, recitatorske), kjer se bi lahko vključevali tudi odrasli ljudje.

Da naša ljubiteljska dejavnost poteka tako uspešno, so zaslužni prav vsi člani Beti, ki lepo skrbijo za nas, za kar se moramo zahvaliti vsem delovnim ljudem in vodstvu DO Beti.

Pomemben vir prihodkov je pomoč kulturne skupnosti, ki pa komaj zadošča za polovico honorarja za pevovodjo. O drugih izdatkih ne bom govorila. O ključu razdeljevanja denarja pa bi morala steči beseda v organih ZKO.

Ugotavljamo, da delo v zboru poteka solidno, stalna naloga pa je, da to množično kulturno dejavnost tudi kvalitetno krepimo.

V tekočem letu ima PZ širok program dela. Od že znanih standardnih obveznosti imajo prioriteto kratki kulturni večeri po krajevnih skupnostih. Novo področje kulturne izmenjave se je odprlo v pobratenih občinah Ronchi v Italiji in Wagna v Avstriji, kjer bomo sodelovali tudi letos. Z ustanovitvijo Pevske zveze Dolenjske in Bele krajine se bo ta dejavnost še bolj razvila, možen bo pregled dela na tem področju in nad Kulturno izmenjavo.

Pevski zbori so gotovo najbolj zgovorna potrditev razmaha ljubiteljske dejavnosti. Ljudem je pesem vedno pomenila nekaj posebnega, bodri nas in nam pomaga premagovati številne težave v življenju in delu.

M. P.

V avtobusu

V lepem in sončnem vremenu hodijo na morje povprečneži. Zato so si učitelji Betine tekstilne šole ob njeni 20-letnici za izlet izbrali dva najbolj deževna in mrzla aprilska dneva, ko je sneg pobelil celo vrhove kvarnerskih otokov. Iz Metlike preko Gorjancev, Ljubljane in Postojne bi na morje

prišel celo slepec, zato smo si mi izbrali pot skozi Osilnico, Čabar, Cerknico, v Postojni pa smo poiskali še »daljnico« mimo Predjamskega gradu. Normalni gostje v hotelu plačajo, kar naročijo in nemalokrat še več, v hotelu v Izoli pa so nas »častili« natakariji in šef kuhinje. Drugi dan je bila pot nazaj

žalostna in v hotelu v Metliki smo komaj preboleli kruto resnico, da smo spet doma.

Od mile slovenske zemljice smo se ganjeni poslovili v

viniškem bifeju, kjer je toliko prostora, da smo morali vanj — vseh nas je bilo 15 — v treh izmenah. Prva prava postaja na tej poti, po kateri nas je varno vozil vrli Martin v za tako družbo in pot idealnem Betinem mini avtobusu, je bil Lukov Dol, rojstni kraj Ivana Gorana Kovačiča. V bliskoviti poizvedovalni akciji smo odkrili ključarja Goranove rojstne hiše, kjer smo si ogledali spominsko zbirko tega nežnega pesnika in partizana, ki je umrl mučeniške smrti.

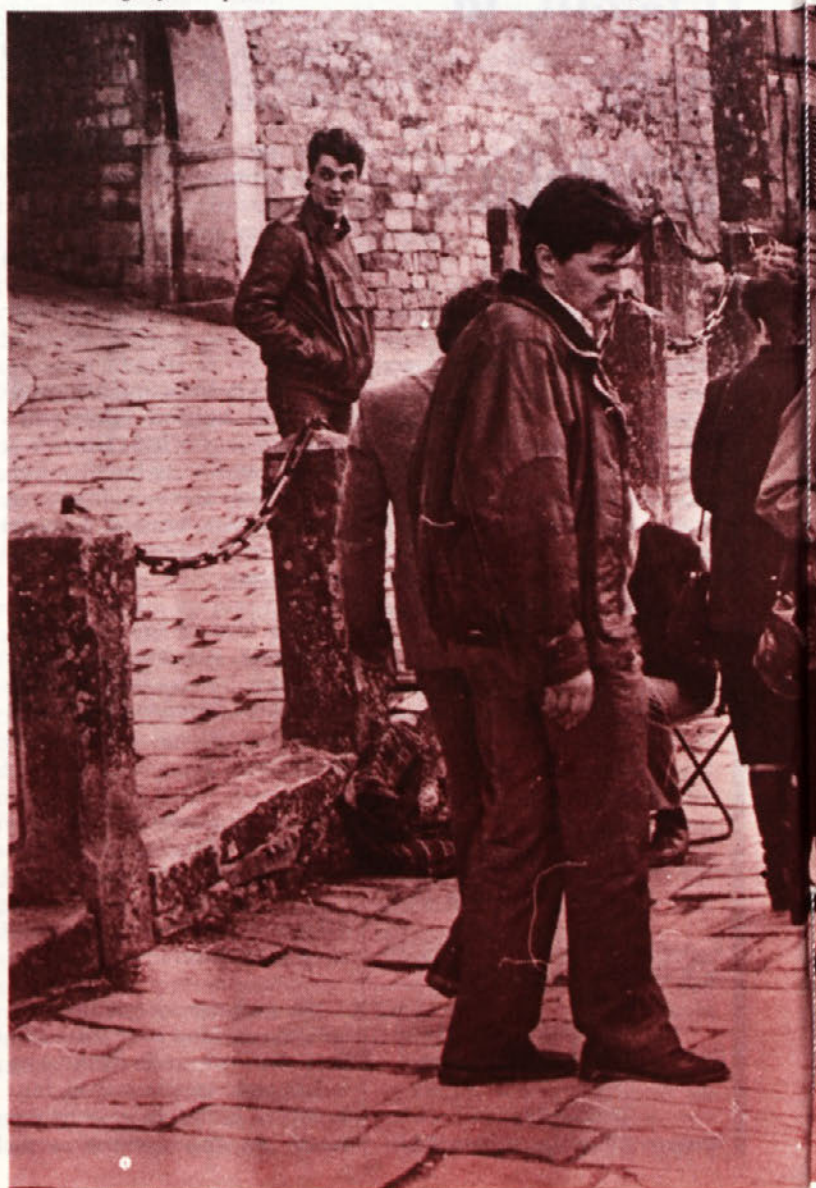
Po nekaj kilometrih vožnje po luziani se je Martin neustašno odločil za tvegano podjetje: avtobus je zapeljal v — prepad, in to po nekakšni malo širši stezi, po kateri gamsi svojih mladičev ne bi pustili. Kakorkoli že: ko smo prišli do

Pri Betinem domu v Seči pri Portorožu

Živi kip v Istrskih Toplicah

V slikovitem Motovunu

AM JE BILO LEPO!«

Kolpe, nam je zaradi pritiska šumelo v ušesih in imeli smo izbuljene oči.

Z ganjenostjo v očeh in

hvaležnostjo v srcih smo se ozirali proti Turkom, rojstni vasi našega generalnega direktorja, ki pa jo je tovarišica Božena

Skupinski posnetek v Vinici

Pred rojstno hišo Ivana Gorana Kovačiča v Lukovem Dolu

Turk hotela proglasiti kar za svoj fevd. Še dobro, da na avtobusu ni bilo nobenega Grintovca, ki bi za svojo proglasil vas Grintovec, kjer je naš direktor ustvarjalno preživel svoja plodna otroška leta.

V preveliki vnemi, da bi si čim bolj od blizu ogledali premočene mladeniče, ki so na brzicah narasle Kolpe zagnano trenirali za bližnje mednarodno tekmovanje kajakašev pri Osilnici, bi se jim kmalu pridružili. Da se to ni zgodilo, se lahko zahvalimo le prisebnosti tovarišice Kočvarjeve, ki se je presedla na drugo stran avtobusa. Obilna in okusna malica nas je čakala v Kovačevi gostilni v Osilnici.

Ena temeljnih dilem s te poti še do danes ni razrešena: ali se s ceste pri Cerknici vidi cerkniško jezero ali zgolj neka kšna megljasta koprena. To naj raziščejo in razjasnijo znanstveniki. Po mrzlem ogledu vlažnega Predjamskega gradu smo šele prav razumeli, zakaj so ljudje začeli graditi bloke in izumili centralno ogrevanje. Skoraj usodna napaka in nepojmljiva predrznost pa je bila, ko smo predjamsko premražen v bližnji gostilni naročili čaj. Ko so naročili zadnji, nas je lastnik motril s pogledom, da bi ga zanj Hitchcock objel in poljubil. Bilo je približno tako, kot bi pred mesecem ali dvema pri Ediju v Rajmerjevi gostilni naročili kavo. Po naši skromni malici v Senožeah se za to gostilno vneto zanimajo Guinnessovi ljud-

je. Dobro, da ne vejo, kaj jih čaka!

Tudi najstarejši in z izbornim spominom obdarjeni prebivalci Izole in gostje hotela Marina ne pomnijo, da bi kdaj njihov muzikant igral tako vneto in tako pozno v noč. Sicer je bilo potrebne precej glasbene domišljije, da smo spoznali njegovo Debelo deklico, vendar širokih duhov to ne moti. Vsekakor so poslej Belokranjci po tisti nepozabni noči najljubši gostje tega hotela in celo prekmurski šef kuhinje v svojih pokolenjih vneto išče kakšnega belokranjskega prednika. Za njegovo vneto in viljamovke mu je Toni podaril knjigo svojih humoresk, zaradi nenavadne podobnosti z enim od črnomaljskih Skrbniškov pa se ga je tisti večer prijel ta priimek.

»Kaj je meni lepo, kaj je meni lepo!« je bilo slišati pri zajtrku. Dan se je začel s sprehodom po Piranu, nadaljeval pa z — mrtvaškim plesom, se pravi ogledom slovitih fresk v cerkvi v Hrastovljah in obiskom Motovuna, slikovitega istrskega akropolskega mesteca. Po cesti, ki pelje skozi predor skozi Učko, smo se spustili na Reko in se čez zasneženi Gorski Kotar vrnili domov.

V ponedeljek smo ugotovili, da bi bil že čas, da gremo na kakšen izlet. Učenke se na tej šoli zabavajo že dvajset let, mi pa izven nje komaj dva dneva.

Na izletu smo bili vsi, razen tisti, ki so ostali doma. Prav jim je!

Zjutraj v Izoli

V novo sezono z novo dvorano

V Vezilu smo v zadnjem času premalo pisali o ženskem rokometnem klubu Beti, ki tekmuje v II. slovenski ligi. Upamo pa, da bomo to napako v prihodnje popravili, saj je rokometni klub pravzaprav naš — Betin, in mu pri delu naša delovna organizacija pomaga. Tekmovanje v ligi je namreč izredno drago in denar, ki ga klub dobi iz TTKS-a za redno aktivnost, vsekakor ne zadošča. Zato pa lahko upamo, da bodo dekleta častno zastopala našo DO in da bodo z delom in rezultati opravičila denar, ki ga delavci Beti namejnijo rokometu.

Vsekakor je nova telovadnica velika pridobitev za šport in telesno kulturo v občini in s tem tudi za ženski rokomet. Dekleta v njej že nekaj časa pridno trenirajo. Prav tako so

odigrale dve tekmi spomladanskega dela prvenstva, in sicer proti Novemu mestu in Astri. Dve tekmi, dve zmagi. Trenutno so uvrščene na drugo mesto.

Prvo ekipo trenira Milan Kalin iz Šentjerneja, ki pravi, da je veliko možnosti, da Beti na koncu prvenstva osvoji prvo mesto in se s tem uvrsti v I. slovensko ligo.

Ima pa klub tudi probleme. Nima klubskih prostorov, premalo je igralok, saj se kar štiri igralke prve ekipe vozijo od drugod. Prav tako je problem sestaviti mladinsko ekipo, ki pa jo vsak klub mora imeti. Res je, da se uči osnov rokometu pod vodstvom Matjaža Rusa trideset pionirk iz tretjega, četrtega in petega razreda OŠ. Toda še veliko vode bo preteklo, da bodo te deklice lahko zamenjale starejše.

Upajmo, da bo članek v Vezilu spodbudil kakšno dekle, da se pridruži ŽRK Beti. Vrata kluba so za vse, ki imajo veselje do rokometu, odprta.

Klubu lahko zaželimo le to, da čez nekaj let ne bi pisali: »Imeli smo košarko, dobili smo telovadnico in košarko smo izgubili. Imeli smo rokomet, dobili smo športno dvorano, a rokomet smo izgubili.«

M. RUS

Področna tekstiliada v kegljanju

12. in 13. aprila 1986 je naša delovna organizacija pripravila 19. področno tekstiliado v kegljanju. Ker v bližini nimamo ustreznega štiristeznega kegljišča, smo tekmovalce organizirali v Kanižarici pri Črnomlju. Tekstiliada se je udeležilo 150 tekmovalcev iz sedmih tekstilnih DO naše regije, in sicer: iz Novoteksa (Novo mesto), Trikona in Tekstilane (Kočevje), Jutranjke, Lisca in Implete (Sevnica) ter seveda domača Beti.

V dveh dnevih smo videli lepe boje, pa tudi rezultati niso bili slabi. V generalni razvrstitvi je prvo mesto osvojila ekipa Novoteksa iz Novega mesta, ki je že leta nepremagljiva. S tem so »Novoteksovci« postali tudi udeleženci republiškega finala, ki bo 16. 17. in 18. maja v Kamniku.

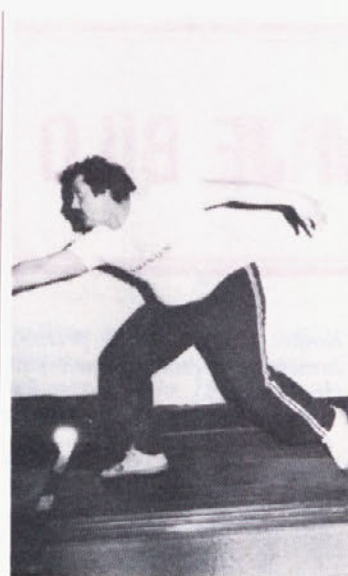
Tudi naši so se dobro odrazali, saj so bili v končni razvrstitvi drugi (pred letom dni so bili v Sevnici šele peti) in so dosegli nekaj odličnih uvrstitev v posameznih disciplinah. Posebno v najaktraktivnejši disciplini — borbenih igrah — so bili naši izredni, saj so osvojili prvo mesto in tako premagali Novoteks, ki je bil lansko leto drugi v Sloveniji. Rezultat, ki so ga dosegli »Betijevci«, je celo boljši od rezultata, ki so ga na lanskem republiškem finalu metali zmagovalci — Ekipa MTT iz Maribora.

Tudi v ostalih disciplinah naši niso razočarali.

V disciplini 6 x 200 — moški je bila Beti druga. Ženske so bile v disciplini 4 x 100 za eno mesto slabše. Rudolf Krznarič je med posamezniki osvojil bronasto medaljo, medtem ko je bil Milan Rajakovič peti. Ana Bičak je bila med posameznicami prav tako peta. S tem so se ti trije uvrstili na republiške finale med posamezniki.

V disciplini mešanih parov je naš par Krzanrič — Bičak osvojil srebro. Najuspešnejši tekmovalce prvenstva je bil Zupančič iz Novoteksa, ki je osvojil kar tri zlate medalje.

Pa poglejmo zmagovalce po posameznih disciplinah.

Borbene igre Beti — 6 x 200 moški : Novoteks, 4 x 100 ženske : Novoteks, moški (pos) : Zupančič (Novoteks), ženske (pos) : Tušek (Jutranjka), pari ženske : Tušek — Zvegljč (Jutranjka), pari moški : Zupančič — Geršič (Novoteks), mešani pari : Zupančič — Makše (Novoteks).

V generalni razvrstitvi pa je vrstni red naslednji: 1. Novoteks 444 točk, 2. Beti 381 točk, 3. Jutranjka 351 točk, 4. Trikon 230 točk, 5. Tekstilana 219 točk, 6. Lisca 190 točk, 7. Implet 122 točk.

Tekmovanje je nedvomno lepo uspelo in vsi udeleženci so bili z organizacijo zadovoljni. Za to gre velika zahvala tudi kegljaškemu klubu Metlika, ki je pri izvedbi tekmovanja zares veliko pripomogel. Ob vseh pohvalah na račun organizacije pa je vseeno prav, da povemo nekaj kritik.

Vse sodelujoče ekipe so prinesle s seboj vse mogoče reklamne izdelke, s katerimi so obdarovale ostale udeležence tekstiliade. Ekipa Beti pa kot domačin ni imela ničesar podobnega in to iz preprostega razloga, ker reklamnih izdelkov nimamo ali pa jih imamo v premajhnih količinah.

Nad tem bi se veljalo zamisliti, da nam ne bo še kdaj nerodno, tako kot je bilo našim kegljačem.

M. RUS

V RAZMISLEK

Sporno pozdravno pismo?

Zvezna štafeta je šla tudi skozi Metliko. Mladi so prebrali pozdravno pismo, ki pa je vzbudilo manjše negotovanje. Vezilo objavlja to pismo, da si bo lahko vsakdo ustvaril o njem svojo sodbo.

Danes, ko v naši Metliki gostimo zvezno štafeto, moramo nehote priznati, da nismo najbolj srečni in da nas ne prevzema tisti ponos kot nekoč, čeprav to še zdaleč ne pomeni, da smo apatični in da nas zapušča optimizem.

Vendar pa si moramo priznati: smo prva povojna generacija, katere prihodnost ni rožnata. Mogoče smo izgubljena generacija. Nasledili smo dolge in prepire. Nekateri pravijo, da smo tudi mi krivi. Pa kako, saj nismo imeli niti časa, niti priložnosti zapravljati in pripraviti se.

Zbudili smo se, ker se nekaj dogaja in pozneje ne bomo mogli reči, da nismo vedeli, da se naša usoda maje. Zato moramo naprej. Pot nazaj bi bila pot, ki ne bi prinesla nič novega, boljšega.

Svoje preteklosti nimamo, živeti od spominov starejših ne smemo. Živeti v preteklosti in od spominov, bi pomenilo, da nisi več mlad. To je pot v zgodovinsko pozabo.

Ali hočemo to?

Mogoče pa želimo biti generacija, ki tudi odloča, ne le poslušča. To govorimo že nekaj časa, a še vedno smo le servis za proslave in očiščevalne akcije. Nihče nam ne bo možnosti odločanja prinesel na pladnju. Zanj se je treba boriti, če hočemo biti generacija znanja, nove tehnologije, fleksibilne in udarne ekonomije, odprte kulture in socialne fantazije in generacija, ki ji je dopuščeno misliti s svojo glavo in te misli tudi izražati.

Ni dovolj le govoriti, treba je tudi konkretno nekaj storiti, da bomo postali generacija svobode in človeškega dostojanstva, generacija, ki se ne zadovoljuje z doseženim ne spi na lovoričah, temveč gre odločno naprej, stremi k vedno višjim ciljem, vendar pri tem ne pozablja na tisto, kar je bilo v preteklosti pozitivnega.

Kdor dela, se tudi moti. Vzeli si bomo pravico do zmot. Tvegali bomo, kajti le tako bomo naredili nekaj novega, le tako bomo tlakovali pot napredka. Hodili bomo po njej, hrabro, toda previdno, kajti to je naš čas in mi nimamo drugega časa.

Mi, mladi metliške občine, smo ne le za eno, smo za dve, tri, štiri... sto štafet, če so te resnično glasnice mišljenja mladih Jugoslavije, če so simboli nečesa novega, boljšega.

Če pa je štafeta le draga manifestacija in nič več, je tudi ta ena preveč.

Metlika, 16. 4. 1986

Učenke 3. letnika Betine šole so pred kratkim pripravile v Dolenjskih Toplicah zaključni ples, ki so ga, kot se spodobi, začele z Gaudeamus igitur, s starodavno pesmijo maturantov, se pravi tistih, ki se poslavljajo od brezskrbnega in vstopajo v resnejše in odgovornejše obdobje življenja.

Obrambno športni dan, ki je bil zadnji dan aprila, sta skupaj pripravili Srednja šola družboslovne, naravoslovne in kovinarske usmeritve iz Črnomlja in Srednja šola tekstilne usmeritve Beti. Kljub slabemu vremenu in zahtevnim nalogam na številnih kontrolnih mestih so se nekatere ekipe naše šole, ki so jih, seveda, sestavljale pretežno dekleta, dobro odrezale, kar kaže tudi vesel obraz tovarišice Radmanove, ki je na cilju seštevala točke.

Uredniški odbor Vezila se redno sestaja. Te seje se od mnogih drugih razlikujejo po tem, da tisto, kar se na sejah dogovorimo, tudi uresničimo, pa čeprav večkrat o resnih stvareh govorimo neresno in o neresnih resno.

**OBVEZNO
PREBERITE**

Naloge sindikalne organizacije

Osnovna organizacija zveze sindikatov zlasti:

1. organizira politično razpravo o vseh vprašanih, ki so pomembna za članstvo, in na podlagi stališč članstva spodbuja, da o posameznih vprašanih razpravljajo tudi samoupravni organi in telesa;

2. vztrajno deluje za uresničevanje pravic delavcev in njihovih neposrednih interesov ter mobilizira delavce za uresničevanje samoupravno sprejetih odločitev, zlasti pa za uresničitev nalog, določenih v tem statutu in v drugih dokumentih organov zveze sindikatov;

3. spodbuja ali obravnava pobude delavcev ter samoupravnih in družbenih organov za uveljavljanje družbenoekonomskih odnosov po ustavi in zakonu o združenem delu, zlasti pa za pa razvijanje dohodkovnih odnosov ter združevanje dela in sredstev;

4. v oblikah delovanja in akcijskega povezovanja z drugimi osnovnimi organizacijami zveze sindikatov v dohodkovnih in reprodukcijskih celotah ter v dejavnostih, vejah in grupacijah daje predloge za sprejem družbenih dogovorov, s katerimi so podrobneje določena merila za uveljavljanje z zakonom določenih pogojev za ustanavljanje temeljnih in delovnih organizacij, ter sodeluje pri tem;

5. spodbuja združevanje dela in sredstev ter vzpostavljanje širših oblik povezovanja združenega dela;

6. od organa upravljanja zahteva, da organizira pred-

hodno razpravo o vseh vprašanih, ki so pomembna za delavce; na podlagi demokratično izraženih in usklajenih stališč članstva sodeluje v razpravi o vseh vprašanih, o katerih delavci odločajo z osebnim izjavljanjem;

7. sodeluje z organi upravljanja v temeljni organizaciji združenega dela.

8. vodi akcijo za to, da delavci zavestno in odgovorno izvršujejo svoje delovne in samoupravne pravice, obveznosti in odgovornosti;

9. predlaga sprejem in spremembe samoupravnih splošnih aktov, samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, sodeluje pri sprejemanju samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter pripravlja politične temelje za njihovo sprejetje;

10. podpisuje samoupravne sporazume in družbene dogovore, zlasti pa samoupravni sporazum o združevanju delavcev v temeljno organizacijo združenega dela in delovno skupnost, samoupravni sporazum o osnovah in merilih za pridobivanje dohodka, razporejanje dohodka in čistega dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev, temeljnih plana ter o delovnih razmerjih;

11. sproži spor pred sodiščem združenega dela, kadar ni podpisal, samoupravnega sporazuma na podlagi pooblastila, ki ga daje zakon o združenem delu, sporazum pa uporabljajo v temeljni organizaciji združenega dela, ali kadar oceni, da so s samoupravnim splošnim aktom in s samoupravnim sporazumom kršene samoupravne pravice delavcev ali družbena lastnina;

12. spodbuja sporazumevanje o temeljnih plana razvoja in pri tem sodeluje, spremlja uresničevanje s planom določenih ciljev, predlaga ukrepe za celovitejšo uresničevanje plana in sproži vprašanje odgovornosti, kadar se plan ne uresničuje;

13. daje mnenje o predlogu sklepa o sklenitvi sporazuma o posojilu za investicijska vlaganja in drugih dogovorov in samoupravnih sporazumov, na podlagi katerih zbirajo sredstva v večjem obsegu za razširitev materialne podlage dela, ali o združevanju sredstev

lastne akumulacije za dolgoročne naložbe;

14. vodi kandidacijski postopek, določa kandidate za člane organov upravljanja temeljne, delovne in sestavljene organizacije združenega dela, širših oblik združevanja in povezovanja ter za člane disciplinske komisije v temeljnih organizacijah združenega dela in predlaga kandidate za organe samoupravne delavske kontrole in druge organe;

15. predlaga kandidate ter vodi kandidacijski postopek v temeljni organizaciji združenega dela za volitve delegacij za skupščine družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti;

16. delegira svojega predstavnika v razpisno komisijo za imenovanje poslovodnega organa temeljne org. združenega dela in delovne skupnosti;

17. Zavzema se za ustvarjanje pogojev za delo delegacij, spodbuja njihovo delovanje in sodelovanje v oblikovanju smernic za njihovo delo;

18. deluje za to, da se v organizaciji združenega dela ustvarjajo pogoji za nemoteno delo organov samoupravne delavske kontrole, obravnava predloge in ugotovitve organov samoupravne delavske kontrole, družbenega pravobranilca samoupravljanja, službe družbenega knjigovodstva ter drugih družbenih organov, v zvezi s tem zavzema stališča in predlaga sprejetje ustreznih ukrepov;

19. od ustreznih organov zahteva redno, pravočasno, resnično in popolno ter po vsebini in obliki razumljivo ter dostopno obveščanje delavcev in se zavzema za izobraževanje delavcev za samoupravljanje, za njihovo idejnopolično usposabljanje, za marksistično, splošno, kulturno, estetsko in strokovno izobraževanje;

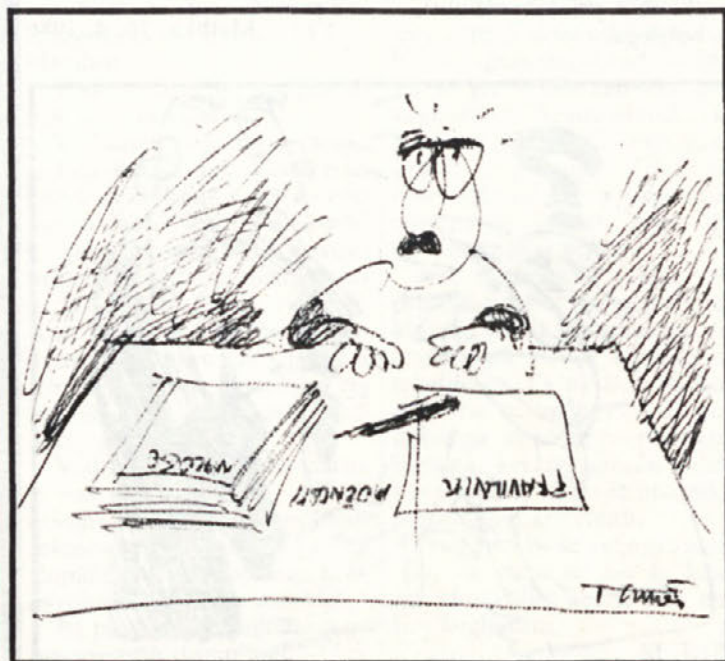
20. ščiti samoupravne pravice delavcev in družbeno lastnino, zastopa delavca pri uresničevanju njegovih pravic, s političnim delovanjem ustvarja pogoje za to, da v temeljni organizaciji dela ne prihaja do sporov in konfliktov, če pa do njih pride, začne postopek za rešitev nastalega spora in sodeluje pri njegovem reševanju;

21. zahteva začetek disciplinskega postopka, daje mnenje disciplinski komisiji in zastopa delavca pred disciplinsko komisijo, kadar članstvo osnovne organizacije zveze sindikatov oceni, da gre za kršitev samoupravne pravice delavca in na zahtevo delavca;

22. spremlja in ocenjuje delo samoupravnih organov, poslovodnih organov, delegacij in delegatov, sproža postopek za ugotavljanje njihove odgovornosti in daje pobude za njihov odpoklic;

23. zavzema stališča o predlaganih ukrepih družbenega varstva v organizaciji združenega dela;

24. se vključuje v delovanje krajevne konference SZDL ter sodeluje v samoupravnem in

* Statut Zveze sindikatov Jugoslavije, Statut Zveze sindikatov Slovenije, Delavska enotnost, Ljubljana 1983, str. 79 do 82.

ZDRUŽENEM DELU«

političnem življenju krajevne skupnosti in si prizadeva za krepitev sodelovanja med temeljno organizacijo združenega dela in krajevno skupnostjo zlasti tako, da zagotavlja aktivno delovanje delavcev pri uresničevanju njihovih interesov v krajevnih skupnostih;

25. skupaj z ustrežno organizacijo zveze socialistične mladine skrbi za vključevanje mladih delavcev v samoupravljanje in z njo sodeluje pri obravnavanju in reševanju problemov in interesov mladine;

26. sodeluje pri organiziranju in aktivnosti delavcev v pripravah na splošno ljudsko obrambo in pri uresničevanju družbene samozaščite;

27. ugotavlja kulturne potrebe delavcev in usmerja njihovo kulturno življenje, skrbi, da celotna kulturna dejavnost izhaja iz interesov delavskega razreda, in se zavzema, da zadovoljevanje kulturnih potreb delavcev postane sestavni del planov temeljnih organizacij združenega dela;

28. spodbuja različne oblike rekreacije ter zabavnega in športnega življenja delavcev in organiziranega letnega oddiha;

29. se bori za dosledno uresničevanje načela socialistične solidarnosti;

30. si prizadeva za stalno rast življenjskega in družbenega standarda delavcev na podlagi povečevanja produktivnosti dela in dohodka;

31. pomaga članom zveze sindikatov, ki so bolni ali pa so se poškodovali pri delu, in pomaga reševati njihove osebne in družinske probleme;

32. razvija ustrezne oblike povezovanja in sodelovanja z upokojenimi delavci in z delovnimi invalidi ter skrbi za urejanje njihovega materialnega in socialnega položaja;

33. s svojim delovanjem zagotavlja, da bodo delavci uresničevali svoje pravice, ki izhajajo iz ustave, zakona o združenem delu in drugih družbenih dokumentov;

34. skrbi za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih izročil delavskega gibanja.

10. KONGRES ZKS

(Nadaljevanje s 6. strani)

izkazanih potreb, smo pristopili tudi k reorganizaciji ene OO ZK v TOZD, ki je bila številčno, predvsem pa kadrovsko šibkejša od ostalih OO v OZD. V soglasju z vsemi 7 OO v OZD smo prevezali 8 članov iz DSSS, ki delajo za potrebe te in drugih TOZD, organizacijsko pa so vezani v DSSS. Reorganizacija je izvedena pred kratkim, zato rezultatov te še ne moremo oceniti, pričakujemo, da bo pokazala opravičenost.

Zavedajoč se dejstev:

— da so OO ZK temeljna oblika organiziranja in delovanja komunistov,

— odvisnosti aktivnosti OO ZK, predvsem vsebinske kvalitete dela od socialno-kadrovske sestave OO ter

— vpetosti komunistov v okolje, neposredno odgovornost za delo, smo v pripravah na 6. sejo CK ZKS preverili in dogradili organiziranost OO ZK v občini.

Izvedli smo še več organizacijskih sprememb:

1. Največjo OO ZK v KS s 70 člani, ki je po množičnosti, socialno-kadrovske sestavi in aktivnosti bila neprimerna, smo reorganizirali v 3 OO ZK. V novo ustanovljene OO smo prevezali 18 komunistov, ki živijo v KS, organizirani pa so bili v OO TOZD, DSSS in občinski upravi. S tem smo bistveno izboljšali starostno in kadrovske sestavo teh OO.

V nadaljevanju so novo ustanovljene OO formirale svet ZK v KS in končno prilagodile tej organiziranosti krajevene odbore SZDL, organiziranost mladine in delegatsko zastopnost krajanov iz teh področij. Aktivnost novo ustanovljenih OO in KS se je bistveno izboljšala, ocenjujemo, da so te OO in KS med boljšimi v občini.

2. Kadrovske smo okrepili tudi 5 terenskih OO s prevezavo članov iz OO ZK TOZD, kjer to ni bilo možno, smo zadolžili člane OK za redno sodelovanje in pomoč OO ZK v KS. Tudi v teh OO ugotavljamo izboljšano aktivnost. **MARIJA VUKMANIČ**

Marljivim gre lažje

Ena od učiteljic, ki v srednji šoli tekstilne usmeritve v Metliki učijo strokovno-teoretične predmete, je tudi Branka Kusič. Zanimivo je, da je Branka od začetka maja preteklega leta pripravnica v tozdu Kodranka in volna, poleg tega pa redno poučuje v šoli. »Za poučevanje sem se odločila zato, ker je šola pač potrebovala učitelja, sicer pa tudi v tozdu, kjer sem pripravnica, niso imeli nič proti, kar je le še dokaz več o dobrem sodelovanju med delovno organizacijo Beti in srednjo šolo.« je zadovoljna Kusičeva.

Branka poučuje tekstilno-konfekcijsko tehnologijo, učenske skrajšane programe pa tudi spoznavanje tkanin. Pohvali, da učenci dobro razumevajo snov, le v skrajšanem programu je delo nekoliko težje, ker mora program posebej prilagoditi. »Priznam, da moram v pedagoško delo vložiti veliko truda, posebno še, ker sem končala Fakulteto za naravoslovje in tehnologijo, splošno smer smeri za tekstilno tehnologijo, med študijem pa se s pedagogiko nisem seznanila. Seveda je le zame dodatno delo, ker se moram sedaj učiti pedagoških »prijemov«, razumljivo pa je, da te vrzeli učenci v šoli ne občutijo.« pravi Branka.

Pri Kusičevi učenske spoznavajo krojenje, navadne in specialne šivalne stroje, likanje, fiksiranje, tudi nove načine krojenja z elektronskim računalnikom, ki ga imajo v Beti. Branka je prepričana, da je način pouka oz. podajanje snovi primerno, od učenek samih pa je po njenih besedah

odvisno, koliko znanja odnesejo. Marljivim in pazljivim gre potem, ko se morajo tudi v praksi spoprijeti z vsem, kar so se naučile pri teoretičnih predmetih, veliko lažje.

Branka je začela poučevati v srednji šoli pravzaprav iz nuje, vendar pove, da je še vedno pripravljena pomagati v tem prijetnem kolektivu. Celo redno bi se zaposlila v srednji šoli, a ne več kot le za nekaj let. »Nikoli prej nisem pomislila, da bom kdaj delala v šoli, zato bi se težko sprijaznila s tem, da bi do pokoja ostala učiteljica. Rada bi delala tudi še kaj drugega, seveda pa proušjam šole ne bom odrekla,« pravi.

Betko ima besedo

Najmanj tri stare milijarde bi bile potrebne za ureditev športnega igrišča ob Beti. Zdaj je v žalostnem stanju, zaraščeno s travo, z razbitimi goli, dostopno vsakomur, ki hoče skakati po njem. Pa se je govorilo o ureditvi, o prostovoljnem delu, ki pa bi bilo premalo, če hočemo imeti igrišče takšno, kakršno naj bi bilo: ograjeno, urejeno, z garderobami, razsvetljavo, s tuši, s pripomočki.

Oglejte si ga, lepo vas prosim: goli so razbiti, tekaška steza razrita, trava nepokošena. Škoda je bilo denarja, ki smo ga doslej zabili, takorekoč vrgli v stran.

Obstali smo napol poti, zato je tako. Na vprašanje, čigavo je igrišče, bi bilo težko najti odgovor. Še najprimernejši je: od vsakogar in zato od nikogar.

Da igrišče potrebujemo, ni nikakršnega dvoma. V pomladanskih dneh telovadijo na njem učenci srednje tekstilne šole. V ta namen so si igrišče tudi očistili. Več pa ne morejo storiti. Denarja za ureditev nimajo, načrti pa so izdelani že zelo dolgo.

Če ob igrišču nočemo zardevati še naprej, Betko predlaga, da se najde denar in da se resno lotimo dela.

Pa ne samo zaradi šole, marveč tudi zato, da se bo imel delovni človek kje rekreirati.

Temu področju posvečamo še vedno vse premalo pozornosti. V praksi. Na papirju imamo vse lepo lepo urejeno.

Vinska vigred 86

ZAHVALA
Ob boleči izgubi dragega očeta NIKOLE LEŠČANCA se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD kodranka in volna za podarjeni venec, cvetje in izraze sožalja.

Zalujoča Marija Frlan

ZAHVALA
Ob boleči izgubi dragega očeta se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem ter OOZS Komet za podarjene vence, denarno pomoč in izrečene besede sožalja.

Zalujoči:
Marica Pečarič in
Barica Crnič

ZAHVALA
Ob nepričakovani smrti našega dragega očeta Janeza Kočvarja se iskreno zahvaljujem sodelavkam in OOZS Komet za podarjene vence in izrečene besede sožalja.

Zalujoči: Marija Ogulin in
Vida Kočvar

ZAHVALA
Ob boleči izgubi mojega dragega očeta JOŽETA VLASICA se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji TOZD Metraža in sodelavcem za podarjeni venec in cvetje, izrečeno sožalje ter spremstvo na njegovih zadnjih poti.

Zalujoča hčerka
Alojzija Vlašič z družino

ZAKLJUČNI PLES V DOLENJSKIH TOPLICAH

Učenke 3. razreda srednje šole tekstilne usmeritve Metlika so pripravile v petek, 25. aprila, v Dolenjskih Toplicah zaključni ples, ki je lepo uspel. Na začetku programa so zapele maturantsko pesem, pripravile so kratek nagovor staršem in učiteljem, nato pa so se ljudje, bilo jih je zelo veliko, zabavali.

Srečke po 250 dinarjev so bile razprodane v skoraj pol ure, prav tako srčki za srčkov ples. Licitacija živega zajca in ovce — torte je navrgla 60.000 dinarjev. Duhovito jo je izpeljal Matjaž Rus. Dekleta so na plesu iztržila preko 200.000 dinarjev, ki jih bodo porabila za zaključni izlet.

Za ples je igral ansambel Odmex.

Trikrat zapored so že bile Vinske vigredi, letos bo četrtri. Ljudje se spominjajo teh najveselic z lepimi občutki, marsikdo se priduša, da bi raje zamudil lastno smrt kot katero koli Vinsko vigred. Fešte pripravljajo vinogradniki, zbrani v belokranjskem društvu, pomagajo pa jim še drugi ljudje, tisti pač, ki žele, da Metlika ne bi zaspala v prevelikem spancu. Pokrovitelj lanske in letošnje Vigredi je skupščina občine Metlika, lani je predsedoval pripravljalnemu odboru Janez Gačnik, letos pa Stane Bajuk.

Prvo leto je opravljal to častno in zahtevno nalogo Martin Črnuželj, starejši, za njim pa Otmar Šturm.

Vinska vigred 86 bo trajala tri dni: pokušnja vin in vse, kar sodi zraven, bo 16., 17. in 18. maja. Prireditveni prostor bodo metliški trgi, grajsko dvorišče, grajska klet in Ganglovo razstavišče. Za ples bodo igrali naslednji ansambli: Toni Hervol, Novi rekordi, Maj s pevko Ireno Tratnik ter domačini Kolpa san. Beti bo pripravila modno revijo, ki jo bodo izvedla dekleta plesne skupine Arubba iz Ljubljane, z Madžarske bo prišla folklorna

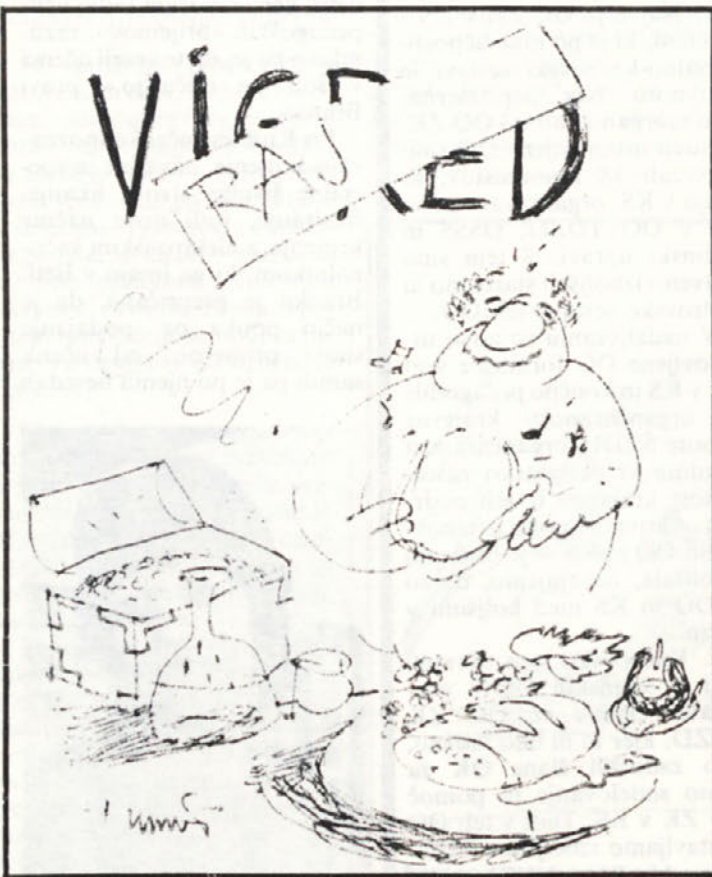
skupina, iz Nemčije pa godba na pihala.

Odbor za kulturno zabavni program obljublja še folklorno skupino Kres iz Novega mesta, legendarne Popolnočne kočije iz Metlike, pevska zborja iz Gribelj in Metlike, manjkalo ne bo srečanje tamburaških skupin Slovenije, mehove bodo, nategovali harmonikarji, frejtonarji, iz vse Slovenije, v grajski kleti pa bo pel tudi prenovljeni oktet Vitis.

Morda sem še kaj spustil, a vsega si tako in tako ne boste mogli ogledati, kajti po Metliki bo vrsta šankov, za katerimi boste lahko poskušali nagrajena belokranjska vina, glavni prostor za poizkušnjo pa bo v grajski kleti, kjer bodo na voljo tudi vina iz pobratenih mest Ronchi in Wagner. Poskrbljeno bo tudi za lačne želodce: odojkov, kotletov, domačega kruha, potic, janjcev in drugih dobrot bo na kupe.

S seboj bo treba torej prinesiti debelo denarnico, kar ne bo težko, saj bo samo dan pred letošnjo Vinsko vigredjo plača. Vsega zasluženega denarja seveda ne bomo pognali po grlu, potrošili bomo pač toliko, kolikor smo namenili za te vrste izdatkov.

Toni Gašperič

Branko Matkovič je sestavil križanko. Je nagradna. Nagrade bo prispevala delovna organizacija Komet. Tri. Rešitve pošljite na naše uredništvo najpozneje do 20. maja 1986. Veliko sreče pri reševanju.

Uredništvo

VODORAVNO: 1. ena od tekstilnih organizacij združenega dela v Metliki, 14. šolski red, 15. španski spolnik, 16. rudnik železove rude v Bosni, 17. nemška pevka, 19. muslimansko žensko ime, 21. kandidat za prvaka v športu, 22. vzhod, 23. srednji spol od eden, 24. cev, po domače, 26. angleško svetlo pivo, 27. mesto v Dalmaciji, 29. utežna enota, 32. Novi Sad, 33. značilen dan v rimskem koledarju, 34. Čehoslovaška, 35. sredina noči, 37. mesto na Madžarskem, znano po vinu, 39. tovarna v Kočevju, 41. naš otok, 43. diameter, 44. angleško moško ime, 45. gozdna ovijalka, 48. akademsko kulturno umetniško društvo, 50. Leskovac, 51. zarebrnica, 52. površina, 53. amper, 54. umetnost, latinsko, 55. položaj v šahu, 56. slovnično število, plural, 59. odprtina v zidu, 61. Tone Pavček, 63. atmosfera, 64. kopno v morju, 65. kraj na Barju, 67. Rijeka, e68. Oskar Cevc, 70. igralka Dravič, 72. država ob Gvinejskem zalivu, 75. znak za preplah, 76. kamelji samec, 77. čas, 78. smučar Petrovič, 79. učenje, množina, 81. avstralska antilopa, 82. makedonsko kolo, 84. rimska 4, 85. morska sirena, ... in Karibda, 88. slovenski pesnik, Miran, 90. zgođen, 91. Ivan Tavčar, 92. nikalnica, 93. odst-ranjevalec laka za nohte, 95. dušik.

NAVPIČNO: 1. eden od obratov v tekstilni tovarni, 2. voda o proučevanju oceanov, 3. alkoholna pijača na osnovi poprove mete, 4. isti, 5. kazalni zaimek, 6. stoti del kilograma, 7. gora v Rogu, znana iz NOB, 8. polmer, 9. najvišja gora na svetu, 10. aromatična osvežilna pijača, dvojina, 11. novinar Dela, Igor, 12. skandinavski drobiž, 13. Radio Študent, 18. manjše plovilo, 20. ladja Argonavtov, 22. trojanski junak, 25. otorinolaringologija, 28. igralka Kravanja, 30. rimska boginja plodnosti, 31. izumitelj telegrafske abecede, 36. skala v morju, 38. kraj, od koder se je sprožil zemeljski plaz, 40. mejna reka v Mongoliji, ... Darja, 42. starogrški filozof, 46. del bencinskega motorja, 47. vrsta hruške, 49. slovenski igralka, Bitenc, 50. neresnice, 54. Ancona, 57. ubijalski kit, 58. telička, 59. kisik, 60. pes iz Titove mladosti, 62. vrsta orkestralne skladbe, 66. vrsta vinske trte, 68. rimska boginja jeze, 71. kraj pri Karlovcu, 73. žiletke ... Super-silver, 74. TV dopisnik iz New Yorka, Lipušček, 76. kilogram, 77. humorist Gašperič, 80. slovenski mladinski politik, Srečo, 83. francosko moško ime, 85. Slovenija ceste tehnika, 86. ime igralka Margreth, 87. popevkar Pestner, 89. renij, 94. četrti samoglasnik, 96. konec abecede.

KRIŽANKA

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	12	13
14						15			16				
17								18					
19				20		21							22
23				24	25			26			27	28	
29			30				31		32			33	
34			35				36		37	38			
39		40				41		42		43			
44							45		46		47		
48			49				50		51				
	52					53		54				56	
		56		57		58					59		
	60								61	62		63	
	64						65	66		67	68		69
70	71						72		73		74		
75							76						77
78				79	80				81			82	83
84			85				86			87			
88		89			90					91			92
93			94				95				96		

SRČNI INFARKT

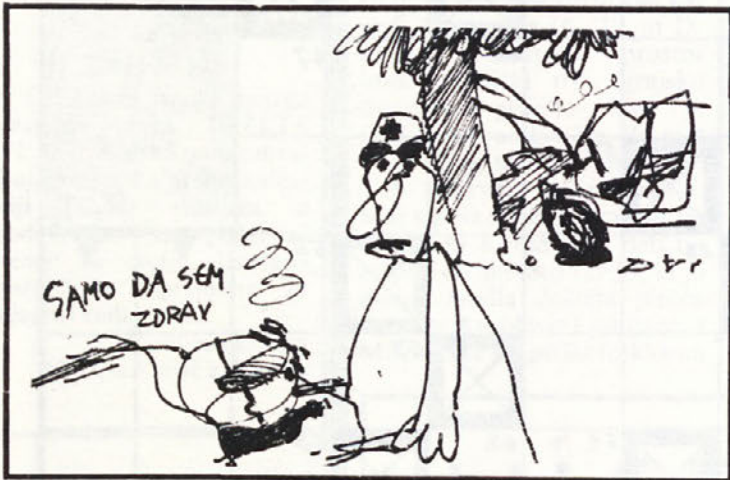
Zmerno pitje

Konзумiranje alkohola v mejah normale je priporočljivo za tiste, ki se hočejo ogniti srčnemu infarktu. K temu presenetljivemu dejstvu so prišli ameriški biokemiki na temelju znanstvenih raziskav. Zmerno pitje ne samo da znižuje infarkt — ni riziko, preprečuje tudi simptome utrujenosti in slabo počutje.

Že pred šestimi leti so ameriški vladni statistiki poročali, da zmerni pivci alkohola živijo dlje, kot čisti abstinenti. Nove raziskave, ki so se jih lotili A. L. Klastsky s svojimi sodelavci v Oaklandu v Kaliforniji, so

pripeljale do podobnih zaključkov. Verjetnost infarkta pri zmernem pitju je za 30 odstotkov nižja, kot pri abstinentih in bolnikih iz drugih rizičnih skupin, kot so diabetiki, ljudje s povišanim krvnim pritiskom in debeluhi. Do podobnih sklepov so prišli Japonci, ki so analizirali 7705 japonskih mož. Razdelili so jih v tri skupine: bivše alkoholike, abstinate in redne pivce alkohola, ki ne sodijo med pijance. Največ primerov infarkta, 56 na 1000 bolnikov, je bilo pri bivših alkoholikih, pri abstinentih je bilo razmerje 44 že nižje, pri zmernih pa 30.

Statistično niso ugotavljali kakšno vrsto alkoholnih pijač so pili eni kot drugi, zdravniki pa poudarjajo, da še vedno veljajo klasična merila pri učinku alkoholnih pijač. Ta zavisi od vrste pijače, časovnem razmaku, v katerem človek zaužije pijačo in če gre

za poln ali prazen želodec.

Odrasel človek s težo 70 kg spremeni kozarec 40 odstotnega žganja v eni uri. Absorbicija alkohola v želodčnem-črevesnem delu traja od dveh do šestih ur. Ostanek nespremenjenega alkohola izločita ledvici v urin in pljuča z izdihavanjem. Kje je natančno meja med »normalnim« užitcem alkohola in pretiranim, ni čisto jasno.

Klasični recept o pitju so nam ohranili Grki. Eubulos — živel je nekako ob začetku našega štetja — je rekel: »Ena čaša pijače pripomore k zdravju, druga k ljubezni in užitkom, a tretja k dobremu spanju. Potem gredo pametni možje domov. Morebitna četrta čaša ni več naša. Pripomore k agresiji, peta k hrupnemu veseljačenju in šesta k pijančevskim orgijam.«

Če strnemo te strokovne ugotovitve, lahko zaključimo nekoliko šaljivo: za infarktom umrejo le tisti, ki pijejo premalo ali preveč alkohola.

VEZILO je glasilo delovnih ljudi Beti in Kometa. Ureja ga uredniški odbor: Toni Gašperič, glavni in odgovorni urednik, Alenka Badovinac, Janko Bračička, Miomir Čikič, Irena Flajnik, Jože Gerkišič, Dragica Končar, Mojca Konda, Ljilja Maršič, Jure Matekovič, Vida Šegina Matkovič, Branko Matkovič, Tone Omerzel, Dušan Rus, Matjaž Rus, Sonja Zorc in Marjetka Žele. Tehnični urednik: Janez Pezelj.

VEZILO izhaja v nakladi 2300 izvodov, in sicer enkrat na mesec. Grafična priprava DIC Novo mesto, tiska TISKARNA Novo mesto.

Naslov izdajatelja: Beti, Tovarniška 2, 68330 Metlika, telefon. 58 170.

VEZILO je po mnenju Republiškega komiteja za informiranje SRS oproščeno temeljnega davka na promet proizvodov.

ODRTA — »Ne čudite se, če se slikam naga,« je kot v izgovor izjavila delavka Klotilda Zračnikova, in nadaljevala: »Tudi same ste gotovo gospodinje. Skačete po trgovinah, kjer vas gulijo in odirajo. Domov se vračate s praznimi cekarji in s praznimi denarnicami. Če ste prisiljene kupovati vso hrano, vam ostane za obleko bolj malo. Zdaj razumete mojo nagoto.« (Foto: Z. V.)

BELA KRAJINA

*Prelepa si moja Bela krajina,
lepa med svojimi brezami,
lepa med polji,
polji in travniki.*

*V pomladi vsa si zorana,
vsa posejana, lepa si
moja Bela krajina,
v sončni svetlobi jutra.*

*Lepa si v zarji večerni,
v vetru pomladnem.
Lepa si, kadar jočeš
v dežju jesenskem.*

*Ljubim Gorjance,
ljubim zeleno Kolpo,
ljubim griče in stelnjike
tvoje, moja Bela krajina.*

*Ljubim tvojo zemljo,
ljubim tvoje gorice,
tvoja trtja, nežne breze
v stelnjkih in rože na tratih.*

POSTOJ

*Postoj in poslušaj šepet
teh mojih brez.
Poslušaj to glasbo
prijetno v gozdu.
Poslušaj ptičke na veji,
kako prijetno žgole.*

*Prisluhni bolj!
Slišiš, kako šepečejo breze?
Kako nalahno
si govore med seboj.*

*Na kregajo se
kot ljudje.
Nevoščljivosti ni!*

*V viharju le pritajeno
ječijo od bolečin.*

Alenka Mežnaršič